

2008/2009

Hans Stapersma

Het jaar 2008 gaat uiteraard de annalen in als het jaar van ons 50-jarig jubileum en de verandering van onze naam in Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland. Vele leden en hun partners hebben op zaterdag 12 april genoten van een heel leuk en gezellig jubileumfeest in de Hoep, mogelijk gemaakt door de belangeloze inzet van velen en de gastvrijheid van het PWN. Het jubileum nummer van de Winterkoning is nu al een “collector’s item”, ook weer dankzij de mooie bijdragen van vele leden. Een ander hoogtepunt in 2008 was de tot-stand-koming van een prachtig boek van de vinkers over hun ringwerk van de afgelopen (bijna) halve eeuw. Aan de andere kant bracht 2008 ook zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van de gezondheid van een aantal Vogelwerkgroep leden en het “bemensen” van bestaande en nieuwe activiteiten. Het blijft een uitdaging om meer Vogelwerkgroepleden echt actief te krijgen en te houden ! Misschien voor U een goed voornemen voor 2009 ? Als ik terugkijk op 2008 dan denk ik dat de Vogelwerkgroep spinglevend is ondanks haar inmiddels gevorderde leeftijd, en een door velen gewaardeerd vehikel is om vorm te geven aan onze interesse in vogels en de natuur. Ik zie ook 2009 daarom met vertrouwen en optimisme tegemoet en ik wens U daarom, namens het gehele bestuur, een heel goed en gezond 2009 toe !

Vale Gier, Tarifa, 9/2008

Foto: Hans Stapersma

JAARVERSLAGEN

Kerkuilen en Steenuilen in 2008

Henk Eenhoorn

2007 was landelijk een heel goed muizenjaar, dus waren er veel kerkuilenbroedsels. Maar niet bij ons ! In 2008 waren er niet zoveel muizen, en je voelt het al aankomen: bij ons werd er dus meer gebroed. Moesten we het in 2007 met 3 broedsels doen, in 2008 ware het er 4. In Castricum 2 stuks, voor de eerste keer aan de Zanddijk (waar de nestkast al in 1995 is opgehangen; "we hebben geduld !"). Er werden daar 4 jongen geringd. Later gingen er 2 zonder aanwijsbare reden dood.

Uit de kast aan het begin van de Heereweg werden evenals in 2007 4 jongen geringd (nu alle vier uitgevlogen, terwijl vorig jaar de helft dood ging).

In 2004 hingen we een kast op in een schuur aan de Uitgeesterweg in Uitgeest en daar werd in 2008 voor het eerst in gebroed en werden 3 jongen geringd.

Onze rots in de branding was weer de boerderij aan de Hondsbosseweg in Heemskerk. Hier werd voor het 5^e jaar achter elkaar gebroed en 4 stevige jongen geringd.

Totaal zijn er in 2008 13 jongen uitgevlogen, in 2007 waren het er 11.

In Slootdorp werd op 20 mei een broedende Kerkuil met ringnummer 5.388.197 aangetroffen, die als nestjong in Bakkum in 2002 was geringd.

Op 4 juli werd bij controle in een nestkast in het Wormer- en Jisperveld, aan de Kanaaldijk een broedende Kerkuil aangetroffen met ringnummer 5.395.459 die op 18 juni 2007 was geringd in de kast aan de Hondsbosseweg in Heemskerk. Afstand: 19 km, Richting: 84 graden, verstreken tijd: 382 dagen.

In 1999 plaatsten we een kerkuilenkast in een boet aan de Schoollaan in Limmen. Doordat er in het voorjaar een eendenei in lag, zijn we op het verkeerde been gezet en is het ons ontgaan dat er ook door Kerkuilen in is gebroed en dat er 3 jonge vogels zijn uitgevlogen !

De pluisuitslag van 25 kerkuilenbraakballen uit de nestkast aan de Hondsbosseweg was: 25 Bosspitsmuizen, 1 Dwergspitsmuis, 11 Huisspitsmuizen, 1 Rosse Woelmuis, 26 Veldmuizen, 2 Dwergmuizen en 30 Bosmuizen.

Er is in ons gebied door 1 Steenuilenpaartje gebroed. Bij controle bleek echter dat 1 ouder op 4 koude eieren zat.

Observaties van broedgeval Boomvalk in Castricum

Henk van der Leest

Hier volgt een beschrijving van mijn ervaringen naar aanleiding van observaties van een broedgeval van een boomvalkenpaar aan de rand van Castricum. Deze beschrijving is geen verslag van of namens de roofvogelwerkgroep als onderdeel van haar reguliere onderzoekswerk. Wel hebben leden van de roofvogelwerkgroep geholpen bij het controleren van het nest met de camera en, samen met enkele vinkers, bij het ringen van de jongen. Het is de weergave van een aantal waarnemingen over een periode dat ik het nest heb geobserveerd.

Het begon tijdens de koffiepauze van een zaterdagochtend roofvogelen in het gebied Castricum. We mijmerden wat over de Boomvalk. Dat we zo weinig waarnemingen hadden. Jos Vroege vertelde dat zijn buurman een paartje Boomvalken had gezien bij de Nesdijk langs de N203. Omdat ik daar enkele kraaiennesten wist te zitten stapte ik 's avonds nog even op de fiets om te gaan kijken. Dat was niet vergeefs. Al snel nadat ik in de buurt van één van de mij bekende kraaiennesten kwam hoorde ik het typische "kikikikiki" van de Boomvalk. Ik zag twee exemplaren waarvan er één naar het nest vloog en er op ging zitten. Dat was op zaterdag 26 juni, het begin van een zes weken durende periode waarin ik het wel en wee van het paartje Boomvalken bijna van dag tot dag heb gevolgd.

Het nest in een Zwarte Els was vanaf het fietspad langs de N203 tussen Castricum en Uitgeest goed te zien. Geen mooie plek om rustig te observeren vanwege het continu langsrazende verkeer, maar het zat nu eenmaal hier en niet ergens anders. Het nest was ook vanuit het bosje waarin het lag te zien, maar het nadeel daarvan was dat de Boomvalken zelf dan niet goed te zien waren. Met name prooi-overdracht van het mannetje aan het vrouwtje was dan niet te zien. En natuurlijk was ook het gevaar van verstoring groter dan bij observatie vanaf het fietspad. Hoewel het paartje zich bij de gelegenheden dat ik wel in het bosje was weinig van mijn aanwezigheid leek aan te trekken. Het vrouwtje bleef rustig op het nest zitten en ook het mannetje alarmeerde niet.

Boomvalken beginnen laat met broeden. Eerst moeten de Zwarte Kraaien, waarvan ze vaak de nesten gebruiken, het nest hebben verlaten. Veel Boomvalken beginnen met broeden in de eerste helft van juni. Na overleg in de roofvogelwerkgroep besloten we het nest op 5 juli op eieren te controleren met behulp van de camerastok. In het nest lagen 3 eieren. Gelijk met de cameracontrole maten we de hoogte van het nest aan de

hand van het aantal stokken dat we gebruikt hadden. Elke stok heeft een lengte van 1 meter en we kwamen op een hoogte van 13 meter.

In de eifase hield het mannetje zich veelal op in een dicht bij het nest staande hoge Abeel. Van daaruit hield hij nauwlettend de omgeving in de gaten op ongewenste indringers. Ik heb hem tijdens mijn observaties zowel een passerende Buizerd als een Havik als een Blauwe reiger zien aanvallen die te dicht in de nabijheid van het nest kwamen. Met wat voor felheid dat gebeurde valt nauwelijks te beschrijven. Onvoorstelbaar. Bij het verjagen van de Havik hielp het vrouwtje trouwens een handje. Ik zag haar als door een katapult weggeschoten van het nest afvliegen om samen met het mannetje de Havik te verjagen. Nadat de Havik kennelijk ver genoeg van het nest was kon het mannetje het weer alleen af en keerde het vrouwtje terug naar het nest.

Op 12 juli hoorde ik zowel het vrouwtje als het mannetje roepen. Waarschijnlijk had het mannetje net prooi gebracht, want even later stond het vrouwtje op de rand van het nest te plukken. Ik zag haar kleine stukjes met haar snavel in de nestkom brengen. Daaruit leidde ik af dat er jongen moesten zijn. In deze fase was het mannetje minder aanwezig bij het nest. Hij moest immers voor de aanvoer van prooi zorgen. Het vrouwtje viel vanaf het nest nog een keer een Buizerd aan die te dicht in de buurt kwam. Een dag later zag ik nog een keer dat het vrouwtje jongen stond te voeren. Helaas heb ik geen overdracht van prooi van het mannetje aan het vrouwtje kunnen waarnemen. Tot de jongen (volgens mijn berekening) ongeveer een week oud waren bleef het vrouwtje vrijwel zonder onderbreking op het nest. Uiteraard voor zover ik heb kunnen waarnemen, want ik kon het nest natuurlijk geen 24 uur per dag in de gaten houden. Maar vanaf dat moment verliet het vrouwtje langer het nest en zat dan op één van de lichtmasten van het naastgelegen sportveld het nest in de gaten te houden en op prooi te wachten dat het mannetje aanbracht. Toen het op een avond hard ging regenen ging ze op de rand van het nest zitten om de jongen met licht gespreide vleugels als een soort paraplu tegen regen en wind te beschermen.

Op 20 juli zag ik, nadat er prooi op het nest was gebracht, voor het eerst een donsjong op het nest. Later die week zag ik er drie. Hoewel dat vanaf de grond moeilijk was schatte ik de jongen toen op een dag of veertien. Toen we ze op 26 juli gingen ringen bleek dat aardig te kloppen. Er werden drie jongen geringd waarvan de leeftijd aan de hand van vleugellengte en gewicht werd bepaald op 14, 15 en 16 dagen. Dat zou betekenen dat ze bij een nestjongenfase van 28 dagen (bron: Handleiding veldonderzoek Roofvogels, Rob. G. Bijlsma 1997) rond 8 augustus zouden moeten

uitvliegen. De dagen die volgden kon ik steeds met zekerheid één jong op het nest zien. Af en toe meende ik er twee te zien maar zekerheid daarover had ik niet. Het viel mij op dat het jong dat ik zag nog overwegend in donskleed was. Op 4 augustus alarmeerden beide ouders. Nu kwam er reactie vanaf het nest. Ik hoorde één of meer jongen roepen vanaf het nest. Het werd weer rustig en er was verder niets bijzonders te zien. Op 5 augustus zag ik weer één jong op het nest. Het ging weer eens regenen en hard waaien. Dat was veelvuldig het geval eind juli begin augustus. Maar de jongen werden nu niet meer, anders dan in het begin, door een oudervogel beschermd tegen de regen. Waarschijnlijk was daarvoor te weinig ruimte op het nest.

Na 5 augustus heb ik geen teken van leven van één of meer jongen waargenomen. Het nest leek verlaten. Dat er jongen waren uitgevlogen leek mij onwaarschijnlijk. Voor het moment van uitvliegen hadden (bijna) vliegvlugge jongen zichtbaar moeten zijn op de rand van het nest of in de takken naast, onder of boven het nest. Maar dat heb ik bij al mijn bezoeken, vrijwel dagelijks, niet een keer gezien.

Op 11 augustus besloten Henk Levering en ik om een nestcontrole met de camera uit te voeren. Op het nest lag één dood jong, toch al redelijk in de veren. Eén van de ouders was in de buurt en alarmeerde fanatiek. Even twijfelden we of toch niet een uitgevolgen jong hadden gezien (of gehoord). Navraag bij Huub Huneke, boomvalkenkenner bij uitstek, leerde ons dat het niet gebruikelijk is dat ouders nog lang bij een nest alarmeren als het mislukt is. Dat gaf toch nog enige hoop. Voor mij reden om nog ongeveer een week lang op verschillende tijdstippen van de dag – 's morgens, overdag en 's avonds – een tijd lang (steeds minimaal 1 maximaal 2 uur) te posten. Helaas leverde dat niet op wat ik hoopte; toch nog een uitgevlogen jong waar te nemen. Wel zag ik nog een keer in de avondschemer één en op een andere avond twee Boomvalken overvliegen. Hoewel het schemerig was meende ik aan het silhouet uitsluitend volwassen vogels te herkennen. Jammer, maar ik moest uiteindelijk vaststellen dat dit nest was mislukt.

De vraag is wat de oorzaak is geweest van het mislukken van het nest. De laatste week voordat de jongen hadden moeten uitvliegen was het drukker dan tot dan gebruikelijk in de omgeving van het nest. Het timmerdorp was er vlak naast en op het sportveld waren de eerste trainingen weer begonnen. Ik denk niet dat dit de oorzaak is geweest van het mislukken. Ik hou het op het natte weer. De jongen werden vaak en soms langdurig blootgesteld aan de regen die eind juli begin augustus soms met bakken naar beneden kwam. Hoewel het niet koud was, de dagtemperatuur was

steeds rond 20 graden C, loopt een doorweekt donsjong zo maar kans op een longontsteking of andere ziekten. Een andere vraag die onbeantwoord is gebleven is waar de twee andere jongen zijn gebleven. Dat er toch nog één of meer zou(den) zijn uitgevlogen sluit ik vrijwel zeker uit (zie hiervoor). Wellicht zijn ze – nadat ze gestorven waren – door de ouders opgeruimd of zijn ze – nadat alle jongen waren gestorven – door Zwarte Kraaien van het nest gehaald en opgevreten.

Dit broedgeval bevestigt wat we al een aantal jaren weten. Dat Boomvalken meer en meer buiten het duingebied tot broeden komen en dat ze het duingebied vrijwel uitsluitend als jachtgebied gebruiken.

Misschien komt het paar volgend jaar terug en onderneemt het dan een nieuwe broedpoging. Dan hopelijk met meer succes. Hou eind mei begin juni nesten van Zwarte Kraaien in de gaten, want je weet maar nooit.

Vinkenbaan Castricum, 17 november 2008.

Ria Deen, Wil Doorn en Joke Huijser

Vandaag mochten we een bezoek brengen aan het ringstation. Dat was dus vroeg uit de veren want we werden om 9.00 uur verwacht. Richard en Guido kwamen al met een Vuurgoudhaan ♀ en wat Pimpelmezen binnen.

Een groep Sneeuwgorzen vloog de vangnetten in waarna de mannen van binnenuit de netten, via een mooi systeem, dichttrokken. Een paar slimmeriken konden ontsnappen, maar de laatste 6 bleven in de netten achter. De vogels werden gewogen, gemeten, geringd en er werd gekeken of ze al vet aan het verzamelen zijn voor de trek, ze hebben natuurlijk een voorraadje nodig. Controle hiervan wordt gedaan door op de buik te blazen en zo kunnen ze ook zien of de vogels gezond of ziek zijn. Om de vogels te wegen worden ze op hun kop in een soort toiletkokertje gedaan, de Goudhaan b.v. weegt maar 7 gram en de Sneeuwgorzen tussen de 30 en 40 gram. Alle gegevens werden opgeslagen in tabelletjes op de computer.

Na een heerlijk kopje koffie mochten we mee het veld in langs de netten waar veel verschillende vogels in hingen en heel voorzichtig uit gehaald werden, wat een secuur werkje is.

Er werden die dag 117 exemplaren - 23 soorten gevangen in 7 ½ uur, dit is terug te zien op de site www.trektellen.nl onder het kopje VRS Castricum.

Wat voor mij (Joke) de leukste vangst was, was de Goudvink ♂; die had ik nog nooit van zo dichtbij gezien, wat een ontzettend mooie vogel en zo knaloranje !

Weer terug in de hut vlogen er 7 Watersnippen over en gelijk werd de radio omgezet op de lokroep van de Watersnip in de hoop dat ze in de netten zouden vliegen maar helaas, zij hadden andere plannen voor vandaag en vlogen verder.

Na dit alles gingen we met een ervaring rijker weer op huis aan. We zullen voortaan met een ander gevoel door het duin fietsen als we de vinkenbaan horen. Nu weten we wat er zich achter de netten afspeelt en hoe hard daar gewerkt wordt.

Guido, Piet, Richard, André en Jan nogmaals bedankt, het was een leuke en leerzame ochtend en we komen graag nog eens langs.

EXCURSIEVERSLAGEN

Weekexcursie naar Tarifa (Spanje) van 12 tot 20 september

Vrijdag 12 september 2008: de aankomstdag

René Mastwijk

Zoals in de vorige Winterkoning al werd vermeld zijn 12 vogelwerkgroep leden van 12 tot 20 september naar Tarifa geweest voor de najaarstrek. Tarifa ligt op het zuidelijkste puntje van Spanje, nog zuidelijker dan de rots van Gibraltar en is daarom voor de, zeg maar “zweeftrekkers”, een populaire plek om de sprong van Europa naar Afrika te maken.

De vlucht van Schiphol naar Malaga leverde, behalve het gerucht dat Eric's rolstoel zoek was, geen vermeldenswaardige feiten. In Malaga snel 3 huurauto's opgepikt en westwaards langs de kust naar Tarifa. Tijdens de rit heel mooi zicht op Noord Afrika dat tenslotte maar 15 kilometer zwemmen zuidelijker ligt.

Bij aankomst in Hostal El Levante vlogen 200 Koereigers in plukken en plukjes over op weg naar hun slaappleaats. Die zaten alvast in de knip...

Na installatie in het Hostal naar Tarifa voor het 1e diner. Kipfilet met friet voor de wat behoudender types en vis in allerlei soorten en maten voor de wereldburgers onder ons. En om 00:15 naar bed.

Zaterdag 13 september 2008: de tuin en de gierenrots

René Mastwijk

Na een ontbijt in de tuin van vers stokbrood, kaas en tomaat installeerden wij ons verwachtingsvol in het plastic tuinameublement en het grote genieten kon beginnen. Wat zeg ik, genieten? GENIETEN moet dat zijn. In verbluffende aantallen kwam er van alles over: Slangenarenden, Zwarte Wouwen, Dwergarenden lichte en donker fase, Vale Gieren, Aasgieren. Was er links niets meer te zien dan was er rechts wel weer wat aan de hand. Een vlucht van 15 Zwarte Ooievaars deed de monden opvallen. Direct daarna: Bijenetergeluiden en 10 Bijeneters kwamen over. En niet alleen verticaal moest je opletten, ook horizontaal moest je scherp blijven. Een blik over het aangrenzende weilandje was goed voor Kleine Zwartkop, Graszanger en de eerste van nog talloze Roodborsttapuiten. Een stuk verder zaten 250 Zwarte Spreeuwen op een elektriciteitsdraad. Tussen de

rondvliegende zwaluwen werden een Roodstuitzwaluw en een Vale Gierzwaluw ontdekt. Maar dan snel weer de blik omhoog: de Zwarte Ooievaars waagden de oversteek niet en kwamen terug. In een thermiekbelt cirkelden 10 tallen Slangen- en Dwergarenden, Zwarte Wouwen, Zwarte Ooievaars en enkele Aasgieren om elkaar heen om tenslotte in de wolken te verdwijnen. Tussen de stipjes werd een Wespendif ontdekt. Een Dwergarend lichte fase kwam zo dichtbij dat zijn "landingslichten" ons met de ogen deden knippen. Vale Gieren kwamen verrekijkerbeeldvullend laag over. Een Sperwer joeg de aanwezige Huismussen en Tortelduiven de lucht in. Twee Koereigers gingen vreemd door bij een paard te gaan staan. Het kon niet op. Toch werd de schepper van dit alles licht bekritiseerd. Waarom hebben wij vogelkijkers geen ogen in het achterhoofd en een nek die ongestraft een uur in een haakse hoek omhoog kan kijken?

Naarmate de tijd verstreek werd het vogelgeweld minder en om 15:00 uur werd besloten naar een nabije gierenrots te rijden. Een geplande stop onderweg leverde een fantastisch uitzicht, een Visarend op ooghoogte, Vale Gieren en nog eens 20 Bijeneters op. Daarna een ongeplande noodstop want: Grauwe Kiekendief en 30 Alpengierzwaluwen. Bij de gierenrots aangekomen bleek daar nog een nest met jonge vaaltjes te zitten. Verder nog meer Alpengierzwaluwen, Rotszwaluw, écht laag overkomende Vale Gieren, 14 Zwarte Wouwen en een vreemde valk die later aan de hand van de foto's als Eleonora's Valk werd geïdentificeerd. Op de weg terug werd uitgekeken naar de Roodkopklauwier die nog werd gevonden ook.

Verder nog een Slangenarend en wat Koereigers. Maar daar keek toen eigenlijk al niemand meer van op. Na deze dag zat er in de knip al een stevige bodem: ruim 30 soorten. En daarbij was de Orpheusgrasmus nog niet eens meegeteld omdat die maar door 1 persoon werd geïdentificeerd.

Zondag 14 september 2008: de tuin en het landbouwgebied

Jaap Olbers

Ik begin met een sfeerbeeld in de avond.

Een lage zon in de rug beschijnt nog het ruige land. We zien wat parasoldennen en vlak boven de horizon een bleke maan. We zijn gestopt voor een Roodkopklauwier. Rondom de struik wemelt het van konijnen. We horen Bijeneters en er zwerft een groep Torenavalken rond. Zo'n prachtig moment, verstild en toch rijk aan divers leven.

Twaalf uur tien: “Hoor, hoor, Graszanger!” En een Merelgeluid. Om half twee werd met algemeen gejuich eindelijk eens een Róde Wouw waargenomen, een Hop vlucht in een struik; indrukken van een relaxte ochtend in de tuin.

Na een warme lunch in het restaurant van El Levante, reden we naar het landbouwgebied de “Lagune de Jande”. Daar lopen strakke smalle wegen met gevaarlijk diepe bermen. Toch hier en daar gestopt, toen we Ooievaars in linie langs greppels zagen staan en een Blauwe Kiekendief overvloog. Even gekkigheid uitgehaald met springkomkommers en een rijsthalme geplukt. Bij een brug, in een bosje, de heldere tonen van de Cetti’s zanger.

In dat uitgestrekte landbouwgebied ontdekten we ook de Gele Kwikstaart en de Kuifleeuwerik. Een zwerm Ooievaars trok, zo rond half vijf, laag over ons heen. Tegen de donkerblauwe lucht staken de zwarte en okerkleurig-witte delen van het verenkleed prachtig af (idee voor een schilderij).

Bij een andere brug schoot een bunzing - mangoeste? – de walkant in. Aan de rand van de lagune meer reliëf in de akkers; steeds meer Fazanten en Rode Patrijzen. Rond acht uur passeerden we een stierenfokkerij en verrassend genoeg hoorden en zagen we er veel Kauwen. Toen volgde het tafereel dat eerder beschreven is. Die dag had nog een laatste soort in petto: Purperkoeten in een donkergroen rijstveld.

’s Avonds bleken er 61 soorten in de knip te zitten.

Maandag 15 september 2008: de trektelpost en het moeras

Marian van Leeuwen

In de ochtend schemering zat er al een vroege vogel in de tuin: een Tjalling, die de Koereigers telde die vanaf hun slaapplek in linie of onordelijke groepen langs vlogen. Op weg naar hun koeien, waarop, waaronder en waar omheen ze foerageren, uitkijkend naar wegspringende sprinkhanen en andere insecten. Tjalling telde er van 7.40– 8.00 uur 293, en van 8.00 – 9.00 uur nog maar 20, blijkbaar de langslapers.

De ontbijthaalploeg had pech, de supermarkt bleek gesloten te zijn wegens een “recuperation day” van de feestdag ervoor, hoe verzin je het ! Gelukkig was de voorraad ruim voldoende om de trek te stillen en zelfs genoeg voor een meeneemavondbroodje.

Zoniet de voorraad trekvogels. Het bleef rustig in de lucht, we waren verwend de eerste twee dagen! Daarom werd het plastic tuinameublement in de auto’s geladen en op naar de trektelpost Cazalla. Daar was de wind

stevig en dus was het motto: blijven zitten en stoel vasthouden. Ook daar mondjesmaat de ons reeds bekende soorten zoals o.a. Slangen en Dwergarend, Vale en Aasgier, Zwarte Wouw en Wespendif. Een juveniele Iberische Keizerarend zorgde voor onrust bij de autochtone tellers. Helaas kwam hij niet over maar dook met een noodvaart de diepte in en werd niet terug gezien, jammer. Maar ook een van de topmomenten: er naderde een grote wriemelende wolk die niet snel te determineren was. Het leek wel zo'n enorme zwerm goudplevieren die je wel eens boven de polder ziet. Maar dichterbij gekomen bleken het maar liefst 500 witte Ooievaars (conservatieve schatting !) te zijn die boven de zee groene zee heen en weer vlogen. Gaan we wel of gaan we niet de oversteek maken? Het leek net een school vissen die uit het water gevlogen waren, wit/zwart, wit/zwart, een echte spektakelshow !

Daarna naar de dam voor het fort bij Tarifa. Het zuidelijkste puntje van Europa volgens het infobord. Daar was niet iedereen het mee eens, wat een leuke discussie opleverde. Net als de avonddiscussies wat wel en wat niet op onze officiële lijst mag. Vanaf de dam nog leuke soorten voor in de knip: Kleine Torenvalk, Geelpootmeeuw, Grote Stern, en Drieteenstrandloper.

Om 15.00 uur werd er gegeten in ons restaurant zodat we tot de schemering konden blijven vogelen. Naar de Marismas de Barbate, een moerasgetijdengebied waar 2 plekken werden bezocht. Mooi strijklicht in de rug waarin o.a. Gele Kwikstaart, Regenwulp, Tureluur, Bonte-, Kleine- en Temmincks Strandloper, Bontbek- en Strandplevier hun kleur en tekening goed lieten zien. Een voorbijvliegende vogel werd snel tot Aalscholver veroordeeld maar werd door de voorhoede, die de snavel goed kon zien, gerehabiliteerd tot Ibis spec. En na raadpleging van de boeken volgde zelfs een upgrade tot Heremietibis wegens zijn duidelijke rode snavel en de duidelijk voorbij de staart uitstekende poten. Het meeneemavondbroodje werd onder het vogelen verorberd, dan mis je niets en zie je bv nog eens een Hop. En dan kan de dag niet meer stuk.

Dinsdag 16 september 2008: het strand en het kurkeikenbos

Ed van Houten, Tim Walta

Om acht uur richting het strand, zonder Marian die achterbleef om de Koereigers te tellen, 260 waren het er dit keer. Nabij het strand werden wij direct al verrast door grote groepen Putters en Grauwe Gorzen en zo'n 50 Kalanderleeuweriken. Een van de makkelijkere te herkennen leeuweriken

door zijn stevige bouw en kenmerkende grote zwarte vlek op de zijborst. Op het strand en kwelders presenteerde zich de Kleine Zilverreiger, Drieteenstrandloper, Strandplevier, Bonte Strandloper, Rosse Grutto, Regenwulp, Bontbekplevier en een groep Audouins meeuwen, een zeldzaam meeuwtje met kenmerkende donkerrode snavel, donkere iris en grijsgroene poten. Bijzonder spectaculair was een groep van acht Jan van Genten die van 40 meter hoog omlaag doken om vis te vangen. Om 10.00 uur waren weer terug op ons basis kamp voor een ontbijt van vers stokbrood, kaas en tomaat (sommige dingen vervelen nooit) en het klaarmaken van ons lunchpakket. De vogeltrek bij ons verblijf kwam niet echt op gang en al snel werd besloten te verkassen naar de trektelpost Cazalla. Daar werden weer mooie waarnemingen gedaan van de inmiddels voor iedereen goed herkenbare soorten. De Slangenarend (grote lichte arend met lange brede vleugels en donkere kop), de Dwergarend (een kleine arend in een makkelijk te herkennen lichte en een wat lastigere donkere uitvoering), Zwarte Wouw (lijkt veel op donkere Dwergarend maar dan met wigvormige staart), de Vale Gier (heel groot met brede vleugels met lange vingers) en de Wespindief (een buizerd met een rare kop en een te lange staart). Zes Zwarte Ooievaars vlogen in formatie naar Afrika, een pracht gezicht. Indrukwekkend was een grote groep Bijeneters die met hun zang/roep al op grote afstand te horen waren.

Trekkende Bijeneter, Tarifa, 9/2008

Foto: Hans Stapersma

Toen de trek wat terugliep werd een bezoek gebracht aan Punta De Information Estaci6n Orthol6gica De Tarifa. Daar werden wij vriendelijk geholpen door enkele onverstaanbare Spaanse en voor ons beter verstaanbare Belgische dames. Daarna door naar het Parque Natural De Los Alcornocales, het grootste kurkeiken bos van Europa. De valleien, de bergen op de achtergrond en de fraaie uitzichten maakten een diepe indruk. Op de weiden tussen de begroeiing scharrelden paarden, koeien, schapen, geiten en grijze varkens hun dagelijks kostje bij elkaar. Met als gezelschap de onvermijdelijke Koereigers wat voor prachtige plaatjes zorgde. En dan die rust!!! De autorit zelf was verre van rustig. Een weg vol stenen en kuilen eiste het uiterste van onze chauffeurs en hun auto's. Om de druk op de chauffeurs te verminderen besloten de passagiers te gaan lopen. Briljant idee natuurlijk, bij 35 graden in de schaduw.... Beneden aangekomen bleek de weg dood te lopen en moesten auto's en wandelaars dezelfde weg weer terug. Maar nu omhoog met zicht op een aantal geïnteresseerd toekijkende Vale Gieren. De discussie wie zich op zou moeten offeren, het oudste vogelwerkgroep lid of de vetste, kon worden gestopt toen ook de laatste auto het asfalt bereikte. De afspraak samen uit samen thuis kon dus gestand worden gedaan. Om negen uur waren wij weer bij ons Hostal terug na alweer een lange maar schitterende dag, met dank aan de chauffeurs Hans, Tjalling en Renie. Een blik in de knip leerde dat daar 82 soorten in zaten met nog 3 dagen te gaan.

Woensdag 17 september 2008: het strand en het kurkeikenbos (deel 2)

Tjalling Kampstra

Zoals afgesproken gingen we deze morgen eerst naar het strand om naar de zeetrek te kijken. Op een strand is altijd wel wat te zien, maar het was niet overweldigend: Drieteentjes, Bontbek- en Strandplevieren, Geelpoot- en Audouins meeuwen en ook de Grote Sterns ontbraken niet. In het struikgewas werden nog Graszanger en Kuifleeuwerik gehoord. Er ontstond nog enige discussie over een meeuw die wel erg veel op een Ringsnavelmeeuw leek. Maar na zorgvuldige bestudering van de boeken en de meeuw bleek het om een Armeense meeuw te gaan, een ondersoort van de Geelpootmeeuw. Na de 3^e Hop van deze week te gezien te hebben gingen we om ca 10.30 terug naar hostel om van het warme stokbroodje te smullen. Daarna naar de dichtstbijzijnde telpost, Cazalla, waar het ook erg rustig was. Dus verder naar de tweede telpost, vlakbij Algeciras. Omdat de

wind uit de verkeerde hoek kwam, was het hier niet veel anders: aantal vogels laag en temperatuur hoog. (liever hadden we andersom gehad). Maar onder de waargenomen soorten wel een paar hele leuke: Visarend, meerdere Wespendien, de enige Aalscholver van deze week en een Arendbuizerd. En ook nog een Koninginnenpage, een werkelijk prachtige vlinder.

Na ca 1,5 uur vertrokken we weer voor een tweede poging kurkeikenbos, nu vanaf de ander kant. In dit bos met grillig gevormde en heel oude kurkeiken kon de knip even lekker worden bijgevuld. Kool- en Pimpelmees, Boomklever en -kruiper, Vink, Grauwe Vliegenvanger, Zwartkop en Grote Bonte Specht. Ons pad voerde verder over een aaneenschakeling van gaten, kuilen, geulen en richels waar onze chauffeurs met kunst en vliegwerk tussendoor en overheen moesten zien te laveren. Wat uiteindelijk nog lukte ook. Hulde !!! Maar wel een prachtig gebied met mooie vergezichten. bij het stuwmeer Embalsa del Almodovar kon de knip weer open: Tapuit, Witte kwik en vrouwtje Krooneend. Het was weer een geweldige dag en we hadden een goede indruk van de omgeving gekregen. De knip stond nu bijna op 100 dus die magische grens leek haalbaar...

Donderdag 18 september 2008: het strand en het landbouwgebied.

Joop Zuiderwijk

Het was bewolkt toen we opstonden. Een deel van de groep ging voor het ontbijt naar het vlakbij gelegen strand waar we al eerder geweest waren in de hoop weer de Kalanderleeuwerik te zien te krijgen. En het geluk was met ons want er kwam zelfs een vliegend groepje over waarbij de witte vleugelachtterrand goed zichtbaar was. Op de uitgebloeide distels wemelde het van de Grauwe Gorzen.

Vanaf het houten plankier overzagen we het strand met daarop een groep van meer dan honderd Audouins- en tientallen Geelpootmeeuwen en een 10tal Grote Sterns. En in één kijkerbeeld een Regenwulp en een Rosse Grutto zoekend naar voedsel. Verder nog een pootje badende Kleine Zilverreiger en dito Blauwe Reiger. Van hun neefje de Koereiger waren er al weer 10tallen overgevlogen..

Na het ontbijt, d.w.z. omstreeks 11.00 uur (het was nog steeds bewolkt en geen trek) vertrokken we richting binnenland, naar het landbouwgebied waar we al eerder geweest waren. Ook nu zorgden de springkomkommers

weer voor veel hilariteit waarbij “bovenmeester Hans” berustend toekeek. Een passerend Engels paar tipte ons dat een stuk terug veel Zwarte Ibissen in het veld zaten. We reden snel terug en zagen al gauw de vogels op een rij op een dijkje zitten met wat Ooievaars (witte) ertussen. Grof geteld waren het meer dan twee honderd Ibissen. Een overkomende Slangenarend deed ze opvliegen waarna een deel op een dijkje verderop ging zitten en zich goed liet bekijken. Even later doken er tussen de Ibissen twee Purperkoeten op die op het oog bijna even groot waren als de Ibissen.

We vervolgden onze weg langs het kanaal met veel “klein grut” in de rietkragen en wilgenstruiken: Putters, Groenlingen, Grauwe Gorzen, Huismussen (waaronder enkele Spaanse) en Boerenzwaluwen die al vliëgend af en toe een snavelkje water oppikten.

De zon liet het nog steeds afweten en zo nu en regende het zelfs. Grote opwinding veroorzaakte een over het veld vliegende Grijsze Wouw die vervolgens op ruime afstand in een mast neerstreek, maar met de telescopen toch goed in beeld te krijgen was. En al kijkend vloog er ook nog een Ralreiger voorbij. We mochten nu al spreken van een geweldig resultaat. Al meer dan 100 soorten in de knip en de koek was nog niet op. Verder rijdend hoorden we veelvuldig het gezang van de Cetti's zanger en spotten we veel Zomertortels. En op het eind van de weg in een kale boom zat zowaar een tweede Grijsze Wouw die we van redelijk dichtbij konden bekijken. Zeer scherpe ogen zagen tussen de kluiten van een omgeploegde akker een Steenuiltje. Je houdt dit niet voor mogelijk dat zo'n klein vogeltje wordt gezien. We vervolgden onze weg over bekend terrein met reeds eerder geziene vogels (Rode Patrijzen, Fazanten e.a) Het laatste doel van deze dag was een plas/dras gebied waar we hoopten Steltkluten te zien. Wij werden niet teleurgesteld; er liepen maar liefst zes van deze fraaie en elegante vogels in het weerspiegelende water rond. Verder waren er rondscharrelende Bontbekpleviers, Gele Kwikstaarten, enkele Bosruiters, een Watersnip en Oeverlopers te bespeuren. Omdat het licht steeds minder werd hielden we het verder voor gezien en aanvaardden meer dan tevreden de terugtocht.

Het was al volledig donker toen we weer op onze basis terugkeerden na een uiterst succesvolle dag.

Vrijdag 19 september 2008: de tuin en de gierenrots

Martine Kamminga

De laatste dag. 's Morgens hing er nog wat lage bewolking met een lichte Westenwind, later loste de bewolking op en draaide de wind naar het Oosten.

We hebben tot een uur of half drie 's middags lekker relaxt in de tuin zitten vogelen. Zo rond half elf begonnen de grote zwevers over te komen: Vale Gieren, Slangenarenden, Dwergarenden. 's Morgens vroeg was er al een Slechtvalk met prooi over onze tuin gevlogen. Renie ging een beetje stoeien met zijn i-pod en lokte daarmee een Kleine Zwartkop, te herkennen aan zijn rode oogje, en een Graszanger naar het hekje rondom de tuin.

Bij het nabijgelegen vogeltrekstation, dat door vrijwilligers uit heel Europa wordt gerund, werd die dag een festival gehouden. Tim en Ed gingen erheen om een cadeautje voor Hans uit te zoeken. In die richting zagen wij steeds hele troepen Vale Gieren, zo'n 20 tot 50 stuks per keer, van over de berg naar beneden komen. Met daar tussen ook Slangenarenden en Dwergarenden. Reden: er was een kadaver neergelegd in de buurt van het vogeltrekstation. Bij elkaar waren er wel 200 Vale Gieren te zien.

Verdere bijzondere dingen: tot twee keer toe een grote donkere arendachtige vogel die we niet konden identificeren, een Dwergarend die naar beneden dook en daarbij de Duiven de stuipen op het lijf joeg, een paar Zwarte Ooievaars, een Rode Wouw, prachtig getekend.

's Middags om half zes, na een uitgebreide warme lunch in een 3-sterren restaurant, gingen we weer naar de gierenrotsen. Dat was een "verzoeknummer" van ons. Eerst naar het mooie uitkijkpunt vlak langs de weg. Daar zagen we Grauwe en Bruine Kiekendieven laag boven het land scheren.

Aangekomen bij de gierenrotsen, zagen we een piepklein donker lijsterachtig vogeltje bovenop een rots zitten. Hij had een vrij lichte keel. Later kwam er nog één. Af en toe vlogen ze even op en gingen weer ergens zitten. In het begin toonden ze alleen maar hun kopje. Later lieten ze zich uitgebreider zien. Blauwe Rotslijsters! Het mannetje heeft een zwart oogje, het vrouwtje is van voren een beetje koekoek-achtig gestreept, alleen veel fijner. Geweldig! Weer een soort op de lijst!

Opeens hoorden we een zacht gekwetter, 7 dagen geleden nog niet thuis te brengen, nu onmiskenbaar: ja hoor, 25 Bijeneters vlogen over.

In een spleet zat een juveniele Torenavalk naar ons te gluren. Een Gewone, zo leerden wij. In de telescoop kon je namelijk zien dat hij zwarte nagels had. Een Kleine Torenavalk heeft gele nagels. Je moet het maar weten.

Langzamerhand betrokken de Vale Gieren daar hun eigen plekje in en op de rotsen. Zo ook een oude bekende, die we op de zaterdag na aankomst al hadden bewonderd: als een echte hangjongere zat hij daar "cool" om zich heen te kijken, boven op zijn rots, en hij trok zich niets van ons aan. Hij is dan ook vele malen op de foto gezet.

Zo tegen acht uur gingen we weer terug naar Tarifa. De rotsen kleurden oranje in de ondergaande zon. Aan de overkant van de zeestraat werden de bergen van Marokko nog in een laatste zachtgele gloed gehuld. Zo kreeg onze laatste avond in Tarifa nog een gouden randje.

Terug bij het hotel was het donker. Alvast broodjes klaargemaakt voor de volgende morgen, de hoogtepunten van de week doorgenomen en de knip leeg geschud: 114 soorten!!!. Hans kreeg een cadeau van ons allemaal, als dank voor zijn uitstekende reisleaderschap en alle minutieuze voorbereidingen die hij had gedaan. Het was een geweldige week. Hij kreeg een boek over de Coto Doñana. Misschien een hint voor een latere vogelreis ??

Zaterdag 20 september 2008: de vertrekdag

René Mastwijk

Gelukkig vertrokken we in het donker. Je zal maar om 11.00 vertrekken terwijl er van alles overvliegt, je moet er niet aan denken.

Om 09.00 uur waren we in Malaga waar toch een beetje nerveus de auto's werden ingeleverd. Tenslotte hadden ze, naar Nederlandse maatstaven gerekend, behoorlijk wat te verduren gehad. Maar de Spaanse maatstaven zijn blijkbaar toch wat soepeler. Nadat was vastgesteld dat er nog 4 wielen en een uitlaat onder zaten, werden ze probleemloos geaccepteerd. Door naar de luchthaven waar we aansloten in de rij om daarna aan te kunnen sluiten in de volgende rij.

De vlucht terug verliep voorspoedig en rond 14:00 uur stonden we weer op Nederlandse bodem.

Conclusie: een zeer geslaagde trip. Voor sommigen een eerste kennismaking met het fenomeen najaarstrek-excursie. En voor de doorgewinterde Falsterbo-gangers een eye opener: najaarstrek kijken is niet perse hetzelfde als kleumen en afzien.

En Hans: bedankt voor de perfecte organisatie.

Soortenlijst Tarifa -13/9 t/m 19/9.

Dodaars	Kleine Plevier	Huiszwaluw
Jan van Gent	Bontbekplevier	Witte Kwikstaart
Aalscholver	Strandplevier	Gele Kwikstaart
Koereiger	Kanoet	Gr.Gele Kwikstaart
Ralreiger	Drieteenstrandloper	Roodborst
Kl. Zilverreiger	Bonte Strandloper	Gekraagde Roodstaart
Blauwe Reiger	Temminck's strandloper	Zwarte Roodstaart
Ooievaar	Kleine Strandloper	Tapuit
Zwarte Ooievaar	Bosruiter	Blauwe Rotslijster
Zwarte Ibis	Witgat	Roodborsttapuit
Heremietibis	Oeverloper	Merel
Wilde Eend	Tureluur	Zwartkop
Krooneend	Groenpootruiter	Kleine Zwartkop
Vale Gier	Rosse Grutto	Grasmus
Aasgier	Wulp	Provencaalse Grasmus
Visarend	Regenwulp	Graszanger
Slangenarend	Kemphaan	Cetti's zanger
Dwergarend	Geelpootmeeuw	Fitis/Tjiftjaf
Rode Wouw	Armeense Meeuw	Grauwe Vliegenvanger
Zwarte Wouw	Audouins Meeuw	Koolmees
Grijze Wouw	Kleine Mantelmeeuw	Pimpelmees
Bruine Kiekendief	Grote Stern	Staartmees
Blauwe Kiekendief	Houtduif	Boomklever
Grauwe Kiekendief	Turkse Tortel	Boomkruiper
Arendbuizerd	Zomertortel	Roodkopklauwier
Buizerd	Steenuil	Gaai
Wespendief	Gierzwaluw	Kauw
Sperwer	Vale Gierzwaluw	Raaf
Torenvalk	Alpengierzwaluw	Spreeuw
Kleine Torenvalk	Hop	Zwarte Spreeuw
Eleanora's Valk	IJsvogel	Huismus
Slechtvalk	Bijeneter	Spaanse Mus
Rode Patrijs	Groene Specht	Vink
Fazant	Grote Bonte Specht	Kneuw
Waterhoen	Kuifleeuwerik	Putter
Purperkoet	Kalanderleeuwerik	Groenling
Scholekster	Boerenzwaluw	Grauwe Gors
Steltkluit	Roodstuitzwaluw	Watersnip

PM. Op 16/9 is op Cazalla (telpost 11) tijdens onze aanwezigheid door Spaanse deskundigen van het telstation een Keizerarend waargenomen. Wij hebben hem tussen de vele gieren en arenden als aparte Keizerarend niet herkend en deze is derhalve niet in de telling meegenomen.

Overzicht Roofvogels

Tarifa, Sept. 2008	za 13/9	zo 14/9	ma 15/9	di 16/9	wo 17/9	do 18/9	vr 19/9	Totaal
Aantallen per dag								
Dwergarend	51	34	17	35	13	9	71	230
Slangenarend	109	72	8	51	11	4	63	318
Visarend	3	1	-	-	3	-	2	9
Zwarte Wouw	70	229	10	2	2	4	12	329
Torenavalk	8	11	1	-	-	8	4	32
Kl.Torenavalk	-	5	-	-	-	-	-	5
Aasgier	33	26	-	10	4	-	4	77
Vale Gier	41	55	5	36	33	6	194	370
Wespendief	1	7	1	1	7	6	9	32
Buizerd	-	-	1	-	-	-	1	2
Arendbuizerd	-	-	-	2	3	-	-	5
Blauwe Kiekendief	-	5	-	-	1	-	-	6
Grauwe Kiekendief	2	1	-	-	-	-	6	9
Bruine Kiekendief	-	2	-	-	-	5	2	9

Sperwer	8	18	3	14	6	3	8	60
Slechtvalk	5	-	-	-	-	-	1	6
Eleanora's Valk	1	-	-	-	-	-	1	2
Grijze Wouw	-	-	-	-	-	3	-	3
Rode Wouw	-	-	-	-	-	-	1	1
Steenuil	-	-	-	-	-	4	-	4

De Tarifa Top Tien 2008

We leven in een tijd van lijstjes en verkiezingen. Wie of wat is de mooiste, hoogste, vulgairste, bestzingerde, bestdansende of meest gewoon geblevenste. De vogelwerkgroep wil zich niet onttrekken aan deze trend en daarom hieronder de Tarifa Top Tien 2008. Hier wordt het kaf van het koren, of om in de sfeer te blijven, de tortelduiven van de bijeneters, gescheiden. De keuze van de Tarifa-excursiegangers van de 10 meest aansprekende ervaringen. En geheel conform de genoemde verkiezingen is ook hier geen enkele controle mogelijk op het uiteindelijke resultaat.

Gedeeld op tien

Een inkoppertje: de Bijeters die op verschillende dagen en plaatsen zijn gezien, en de Visarend die op ooghoogte langs kwam op een uitkijkpunt.

Op negen

Zwarte Ooievaars. Altijd weer mooi om een formatie met die strakke zwartwit tekening over te zien komen.

Op zeven én acht

Het gewoon vanuit de tuin van het Hostal bekijken van de vogeltrek werd meerdere malen genoemd. En dan met name die enorme zwerm van meer dan 200 Vale Gieren op de laatste dag.

Op zes

Aaibaarheidsfactor 100 in een omgeploegde akker: een Steenuiltje weggedoken achter een kluit klei. Volgens de kenners zijn de Spaanse steenuiltjes overigens lichter van de kleur dan die bij ons.

Op vijf

De Grijsje Wouw. Je moet ook in Spanje echt mazzel hebben om die te zien. En dan zie je twee op één dag.

Op vier

Een enorme wolk van meer dan 500 Witte Ooievaars die langs de kust richting Marokko vlogen. De wolk vervormde tot een lang lint waarvan de eerste helft doorvloog naar Marokko. En dan vraag je je af: waarom de moeilijkste weg gekozen door op vleugelslag de oversteek te maken en niet gewacht op thermiek? En waarom gaat de achterste helft terug? Het antwoord ligt misschien wel in het verhaal "Dubbele Lussen" van Huub Huneke in de vorige Winterkoning.

Op twee

De ervaringen bij de gierenrots waar we twee maal geweest zijn. Vale Gieren die zo laag overkomen dat je onwillekeurig je hoofd intrekt, een half uur bezig zijn om met zekerheid een paartje Blauwe Rotslijsters te determineren, de teennagels van een Torenavalk bestuderen. En even in de buurt van zes Grauwe Kiekendieven zijn.

Op een

Onbetwist op nummer een: de groep van tientallen Zwarte Ibissen tussen de rijstvelden op dag zeven. En **op** dezelfde plaats nummer **drie**: een Slangenarend die fantastisch slangenarend zat te zijn op een paal en ondanks de drukte afzeilde naar een akker op minder dan 30 meter van ons en iets van de grond pakte.

Verslag excursie Lauwersmeer, 7 september 2008

Joop Zuiderwijk

Het slechte weer van de laatste dagen zal wel de oorzaak zijn dat er slechts vijf deelnemers (inclusief excursieleider Hans Schekkerman) aan deze excursie deelnemen. Het Nationaal Park Lauwersmeer staat sinds 1993 onder Staatsbosbeheer en is gelegen deels in de provincies Friesland en Groningen en is een belangrijk rust- en overwinteringsgebied voor watervogels en ganzen al blijkt dat het voor deze laatste soorten nog te vroeg in het jaar is.

We beginnen onze speurtocht aan de noordkant bij kijkhut "Jaap Deengat". Een harde wind staat pal op de hut en de talrijke watervogels liggen meer in de luwte op afstand aan de overkant van het water. Ondanks het slechte licht - het is nog steeds zwaar bewolkt - en de meeste vogels in overgangskleed gehuld zijn en er grauw uitzien, onderscheiden we toch veel soorten zoals Slob-, Krak- en Bergeenden; er zijn Wintertalingen en op hun kop staande Pijlstaarten en ook al enkele Smienten. Twee Casarca's staan aan de overkant op het land en tussen al deze vogels bevinden zich ook enkele Reuzensterren. Een schitterend schouwspel als deze geheel witte vogel met zwarte kruin en fel rode snavel laag over het water voorbij komt vliegen. Op het droge staan verspreid drie Grote Zilverreigers en een Slechtvalk aan de overkant zit beurtelings op het ene dan weer andere paaltje. Er vliegen ook veel Zwaluwen rond, zowel Huis-, Boeren- en Oeverzwaluwen en ook een vrouwtje Bruine Kiekendief is aanwezig.

Terug naar de auto om al gauw weer te stoppen voor een grote groep wadende Lepelaars. We tellen er maar liefst zo'n tweehonderd in twee lintvormige groepen achter elkaar opgesteld. Opmerkelijk is hierbij dat de achterste groep in rust verkeert c.q. slapend en de voorste groep druk bezig is met hun snavels in het water naar voedsel te zoeken.

Verder zijn er ook hier veel eenden en een flink aantal Knobbelzwanen.

We vervolgen met een boswandeling naar een uitkijktoren welke verder weg blijkt te zijn dan gedacht. Het is stil in het bos; geen vogel te zien of te horen. We ontdekken wel enkele interessante plantjes, zoals Parnassia, Ogentroost en Duizendguldenkruid.

Vanaf de uitkijktoren overzien we een ander deel van het gebied. Op afstand weer een grote groep Lepelaars en dichterbij enkele Kluten. Er vliegen enkele Bosruiters voorbij en Hans krijgt een grote groep

Groenpootruiters in het oog die helaas achter de rietkraag verdwijnt voordat wij ze te zien krijgen.

De volgende doelen zijn de uitkijpunten aan de westkant. Via de Bandijk (in de winter **het** gebied voor Brandganzen maar nu nog niet aanwezig) beginnen we bij het open kijkpunt bij Oostmahorn waar we wel in de luwte kunnen zitten. Ook hier veel eenden met opvallend veel Wintertalingen en Smienten. Een speciale ontdekking doet wederom Hans: een juveniele Witvleugelstern die aan de overkant langs en boven de rietkraag een stuk tegen de wind in vliegt in een golvende beweging om daarna met wind mee weer terug te zeilen. En dan weer opnieuw te beginnen. Als een Zwarte Stern hieraan mee wil doen wordt dit niet gewaardeerd. Verder nemen we hier waar: twee Grote Zilverreigers, een Kempmaan in lichte uitvoering en tussen al die eenden ook nog een Zomertaling, uiteraard ontdekt door Hans.

Als een Bruine Kiek een stel eenden opjaagt, gaan ook wij er maar vandoor en wel naar ons laatste doel, de kijkhut bij Ezumaheeg. Als we daar laat in de namiddag aankomen (volgens andere vogelaars hebben we net een Franjepoot gemist) krijgen we nog wat zon. Voor en om de kijkhut is de vlakte bedekt met een prachtig tapijt van gele plantjes: Goudknopjes, een composiet oorspronkelijk afkomstig uit Zuid Amerika, hier ingevoerd en verwilderd. Aan de rand met het water staan Grauwe Ganzen en ook hier veel eenden m.n. veel Krakeenden, Berg- en Slobeenden en daar tussen Kok- en Stormmeeuwen en zeven Reuzensterns. Ook vliegen er nog wat van deze Sterns rond. En langs de rietkraag aan de overkant een Witvleugelstern, ditmaal een adult. Rechts van de hut ontdekken we een Bosruiter in de ruigte met daarbij zes Watersnippen. En al kijkend blijken er veel meer van deze fraaie vogels te zijn die daar rondscharrelen. Onze teller stopt uiteindelijk op zes en twintig, een mooi aantal om deze excursie te besluiten. De avond valt in en het is compleet donker als we weer veilig door Renie in Castricum worden afgeleverd.

Met dank aan Hans voor deze toch rijkelijk succesvolle excursie.

Excursie Vinkenbaan en vogeltrek, 25 oktober 2008

Mieke van Woensel

Na veel regen de afgelopen dagen is het vandaag gelukkig mooi weer om uit te gaan. Om 7.30 uur hebben we afgesproken op station Castricum.

Huub staat al klaar. Als we met 10 vroegspoken bij elkaar zijn, fietsen we in het pikkedonker naar het vogelringstation. De ene helft gaat naar de vogeltrek kijken en de andere helft gaat het vogelringstation in, daar is het van alle gemakken voorzien. Een kachelkje en koffiezetapparaat, gezellig.

Voor al het wetenschappelijk onderzoek staat er een weegschaal, computer en een grote geluidsinstallatie, alle denkbare vogelgeluiden erbij. Om ons heen klinken van alle kanten de vogelgeluiden hard uit de boxen maar de gevorderde vogelaars horen evengoed wat er buiten overvliegt, geweldig.

Buiten hangen er heel wat vogels stil in de netten. Over de smalle paadjes met het nog bevroren gras lopen we erheen. Heel voorzichtig worden de vogeltjes eruit gehaald, de een werkt wat beter mee dan de ander, sommige blijven een beetje vastzitten. Per soort worden ze in zakken gedaan; met een stuk of wat zakken gaan we terug naar de hut. Daar worden alle vogels geringd gewogen en opgemeten.

Heel leuk om zo met je neus erbovenop, te zien hoeveel vet er moet zitten voor de trek, het trekvet. Dat kan heel mooi met een vogel in de hand, blaas de veren op het buikje omhoog, de lichte vlek op het rode vlees is het vet.

Verder konden we nog een Bladkoninkje bewonderen - wat een klein vogeltje ! - en een Goudhaantje, nog iets kleiner. Het is bijna niets, hele kleine rode veertjes op de kop die je normaal gesproken niet kan zien, heel mooi. Als klapstuk was het Bokje aan de beurt, die zit zo stil dat Luc ze zo uit de sloot kan pakken. Bij het klapnet werd het ook nog even spannend, er waren Veldleeuweriken geland - ze vlogen recht omhoog door de opening weg, helaas net mis. Alle geringde vogels gaan door een gat in de muur weer naar buiten, wij gaan gewoon door de deur, heel leuk om te zien allemaal, zo komen we van alles te weten over leeftijd en waar ze vandaan komen.

Na de koffie gaan we via de Stille Strandweg naar de strandopgang, om daar te kijken naar de vogeltrek. We staan er nog maar net of daar komt al een grote zwerm vinken aan, ze vliegen in een smalle strook langs de kustlijn in zuidelijke richting langs het ringstation en er komt geen eind aan een groep Kepen met een Geelgors, Groenling, een Kwikstaart en enkele

Leeuweriken, geweldig. Achter ons zijn nog grote groepen Spreeuwen heerlijk aan het eten voor de trek, smakkende Koperwieken en Kramsvogels, teveel om op te noemen.

De ochtend was zomaar weer voorbij gevlogen, het was super. Vinkenbaanmensen en Huub bedankt !

Mijn excursie naar de Vinkenbaan.

Marelijne Janse

Hallo allemaal. Ik zal me eerst even voorstellen. Ik ben Marelijne Janse, ik ben 10 jaar, en ik ben dit jaar jeugdlid van de Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland geworden. Mijn zus heet Anne-wieke, die is 12 jaar, en die is ook jeugdlid. Mijn moeder heet Marjorie en die is al dertig jaar lid van de Vogelwerkgroep.

Op zondag 19 oktober moesten we heel vroeg opstaan. Omdat we met de Vogelwerkgroep naar de Vinkenbaan gingen. We gingen mee met de grote mensen excursie. Dat mocht omdat ik een werkstuk over vogels ging maken. De Vinkenbaan is een plek in het duin waar vogels worden gevangen en geringd en weer worden los gelaten. De hut is goed verstopt in een duintje, dus vanaf de weg kun je helemaal niets zien. In het stikkedonker reden we het duin in met ongeveer 18 mensen. Huub Huneker, onze excursieleider, stopte bij een dennenbos en vertelde dat er vlak bij het pad hoog in de bomen een Wespendif had gebroed in deze zomer. Hij had 2 jongen die allebei uitgevlogen zijn. Dat is best bijzonder. Toen we bij de Vinkenbaan waren gingen wij met het eerste groepje de hut in. In de hut waren kooitjes met lokvogels er in, apparatuur voor vogelgeluiden, heel veel verschillende maten ringen en natuurlijk een paar vinkers. Een van die vinkers heet Richard Reijnders en met hem liepen we een rondje mee langs de mistnetten. Mistnetten zijn netten die je bijna niet ziet en daarom vliegen vogels er in. En helemaal als ze als ze het geluid van hun soortgenoten horen. Ze weten alleen niet dat het een bandje is die ze afspelen. Jammer dat het hard woei want daarom zaten er niet zo veel vogels in. We hadden een paar Koperwieken, Lijsters, een Merelmanneltje, een paar Zwartkoppen. (het mannetje heeft een zwart petje maar het vrouwtje een bruine) Ze werden heel voorzichtig los gemaakt uit de netten, en in een speciale zak gedaan. Toen we in de hut terug waren werden de vogels één voor n gemeten, geringd en gewogen. Ook ging hij op hun buik

blazen om tussen hun veren te kijken hoeveel vet ze in hun buik hebben. Dat schreef hij allemaal op. Daarna mochten ze gelijk weer vrij. Opeens trok Richard aan een lijn die vastzat aan het slagnet vóór de hut, en rende hij heel hard naar buiten. Hij had een Grote Gele Kwik gevangen, zo geel als een Kanarie. We hebben hem goed bekeken en toen hij een ring om had mocht hij weer los. We hebben in de hut nog wat gedronken en toen gingen we mee met het volgende rondje. Omdat er ook niet zo heel veel vogeltrek was deze dag hing daar ook niet veel in de netten. Wat wel heel leuk was dat waren een Goudhaantje en een Vuurgoudhaantje naast elkaar in het net. Het zijn piepkleine vogeltjes met een hele mooie gekleurde streep op hun kopje. Richard hield ze goed vast zodat we ze mooi konden bekijken en op de foto konden zetten. Toen ging hij terug naar de hut om ze te ringen, en wij gingen bij het Hoefijzermeer kijken of we nog wat leukes zouden zien. Jammer genoeg was er weinig vogeltrek, en ze vlogen ook nog eens de verkeerde kant op vandaag. Huub kwam er weer bij en vertelde dat er 2 jaar geleden een Groenpootruiter was gevangen op de baan, en die was diezelfde middag doodgeschoten door jagers in Frankrijk. Doordat hij een ring om zijn poot had gekregen wisten ze dat hij op die dag in één keer dus heel ver had gevlogen. Ook hadden ze een Pimpelmees geringd, en die was teruggevonden in Rusland. Er worden op de Vinkenbaan in Castricum ieder jaar meer dan 10.000 vogels geringd, en maar van 2 procent wordt het ringetje teruggemeld. Maar dat is dan wel altijd heel leuk om te weten hoe hij gevlogen is. Opeens vlogen er 4 Goudvinken over ons hoofd. Hele mooie knalroze buikjes hadden ze. We konden ze goed zien. In het riet vlakbij ons hoorden we steeds een Waterral gillen, net een speenvarken! Maar we konden hem niet ontdekken. Anne-Wieke dacht dat ze hem even tussen de struiken had gezien (net een kip) maar hij was heel gauw weer weg. Er kwamen wel 2 mooie witte zwanen aanzwemmen die om een stukje brood bedelden. In de verte zagen we een Havik voorbijvliegen. Huub vertelde dat er een paartje aan de overkant van het Hoefijzermeer woont. Na een tijdje kwam Jan Visser (ook één van de vinkers) en die had een Baardmanneletje uit het net gehaald. Het was een héél mooi vogeltje vond ik. Gek dat het vrouwtje van het Baardmanneletje ook Baard-MANNETJE heet. Meestal zitten ze tussen het riet, maar nu konden we hem goed zien. Jan vertelde dat zijn vrouwtje zat te roepen, dus hij ging hem gauw ringen en weer terugzetten. Huub vond dit het mooiste vogeltje van Nederland. Na een hele lange tijd hadden we genoeg gezien en gingen we weer naar huis. Jammer dat er niet zo veel trek was, maar we konden de vogels die geringd werden wel heel goed van dichtbij zien.

Het was superleuk om dit allemaal van zo dichtbij te zien!!! Jammer dat ik ziek was toen de jeugdeden naar de vinkenbaan gingen, anders was ik die dag ook meegegaan.

Baardman

Foto: ?

Verslag excursie naar Voorne's Duin, 15 juni 2008.

Joop Zuiderwijk

Op vijf dagen na – om precies te zijn op 19 juni 2005 - was het alweer drie jaar geleden dat de voorgaande excursie naar de duinen van Voorne met slechts vijf deelnemers plaats vond op een snikhete dag. Ditmaal zijn op het afgesproken tijdstip zeven belangstellenden bij station Castricum present voor de tocht naar dit unieke natuurgebied ten zuiden van de Maasvlakte en als het ware onder de rook van de langs de Maas gevestigde industrie. In het natuurgebied zelf is hier echter niets van te merken.

De Duinen van Voorne beslaan een gebied dat zich uitstrekt ten noorden van het plaatsje Oostvoorne (Oostvoornse Meer) tot voorbij de Haringvlietdam in het zuiden; een strook van ca. 20 km. Zoals de folder uitgegeven door de twee beherende instanties Natuurmonumenten en Zuid-Hollands Landschap zegt is het een gebied met veel gezichten. Er zijn duingraslanden en natte duinvalleien, natuurlijke zeereep, duinmeren, struwelen, bossen en moeras. Het is een van de weinige dungebieden in ons land waar geen water gewonnen wordt waardoor vele zeldzame plantensoorten hier te vinden zijn, maar ook een gebied waar meer dan de helft van onze Nederlandse broedvogels hun plek hebben gevonden. En voor deze vogels – en dan nog speciaal de vogels op en rond de twee duinmeren – zijn we dus onder leiding van wederom Huub Huneker gekomen.

Als eerste bezoeken we het Quackjeswater het meest zuidelijke en niet ver van de Haringvlietdam gelegen oude duinmeer. Vanaf de parkeerplaats aan de Duindijk is het een kort stukje lopen naar het op een heuvel gelegen uitzichtpunt. De telescopen worden opgesteld en het speurwerk begint. Omdat de zon het nog laat afweten zijn de kleuren van de vogels niet optimaal al komt daar in de loop van de morgen wel een positieve verandering in. Er zijn veel vogels te zien zowel op het water als in de bomen aan de overzijde van het meer. Daar zitten de meer dan honderd Lepelaars die daar hun nesten hebben gebouwd vogel aan vogel naast elkaar, met de eveneens rijkelijk in aantal aanwezige Aalscholvers als naaste burens.

Een Lepelaar trekt onze bijzondere aandacht. Deze vogel houdt zich namelijk bezig met tussen de kolonie en het kleine eilandje te pendelen waar hij onder een boom takken sprokkelt om deze vervolgens naar de kolonie over te brengen. Zolang wij op dit uitzichtpunt verblijven is hij (of zij?) onvermoeibaar hiermee bezig. Een late nestbouwer of herstelwerker?

Ook Kleine Zilverreigers zijn in de loop van de jaren vaste bewoners geworden en vliegen regelmatig over. En vanzelfsprekend, ook de Blauwe Reiger mag in dit gebied niet ontbreken.

Op het water is er zo het een en ander te zien. Er zijn Futen waarvan een met een jong op zijn rug, enkele Dodaarsen en een prachtige Geoorde Fuut. Ook de Rosse Stekelstaart met zijn opvallende opgewipte staart, wit/zwarte kop en blauwe snavel is weer aanwezig. Deze van oorsprong (Midden) Amerikaanse en via Engeland naar Europa overgewaaid exoot heeft ook in ons land kennelijk zijn plek gevonden (wij hebben ze al eens kunnen bewonderen nabij de Oostvaardersplassen) al is daar niet iedereen gelukkig mee.

Er zijn Kuif-, Tafel-, Slob-, Berg- en Krakeenden (met pullen) en Meerkoeten eveneens met pullen en onder een struik op afstand wordt een Zomertaling in ruste ontdekt. Een Koekoek laat zich horen en de vogel laat zich ook nog zien als hij boven in de boom op het eilandje neerstrijkt. Gieren huiszwaluwen jagen op voedsel boven de plas en een overvliegende duif wordt als Zomertortel (Tortelduif) herkend.

Na een verblijf van ruim anderhalf uur verlaten we deze mooie plek en richten we ons op het meer noordelijker gelegen duinmeer 'het Brede Water'.

Vanaf de parkeerplaats Waterbos lopen we deels door bos begeleid door de zang van o.a. Roodborst, Boomklever en Tuinfluiter die we overigens door de dichte begroeiing niet te zien krijgen. In het open duin bloeit in een kom het zeldzame plantje "Teer guichelheil" (*Anagallis tenella*). Dit plantje ontleent zijn wat eigenaardige naam aan de 'heilzame werking tegen guich' (oud Nederlands voor gekte/zenuwziekten) dat aan dit plantje werd toegeschreven. Het tweede deel van de wetenschappelijke naam vinden we ook terug in de naamgeving "Tenellaplas" en het in 2006 geopende bezoekerscentrum. Maar dit terzijde.

We komen aan bij het Brede Water waar een monster van een kijkscherm staat – geheel van zwaar plaatstaal gemaakt – met enige, weliswaar flinke 'ramen', maar op een hoogte die weer veel te wensen overlaat. Maar goed, men kan nu eenmaal niet alles hebben.

De zon laat zich inmiddels van zijn beste kant zien en het meer ligt er dan ook schitterend als een spiegel bij met een ruim aanbod van vogels. Ook hier enkele Lepelaars zij het minder in aantal dan bij het Quackjeswater. Maar drie jaar geleden waren hier helemaal geen Lepelaars te zien. Wel veel Aalscholvers maar die zijn overal waar water is. Ook Grauwe Ganzen en Canadese Ganzen ontbreken hier niet evenmin als de al om tegenwoordige Nijlganzen en een enkele Knobbelzwaan. Een Tafeleend

vrouwtje waakt over een groep pullen en ook de Krakeenden zijn aanwezig met hun jongen. Zij zoeken meestal de beschutting van de kanten op en hebben daar gezelschap van Geoorde Fuut en een enkele Dodaars.

Voor de terugweg nemen we een andere route door het bos. Op het slingerende pad kruipt een Wijngaardslak met een fraai gekleurd bruingeel huisje. Een luidruchtig getik dat wij horen blijkt niet van een Specht te zijn maar wordt veroorzaakt door een Zanglijster die driftig probeert een slakkenhuis kapot te krijgen. Wij komen bij een veldje genaamd "Vogelweide". Er zitten enkele Ganzen in het lange gras verscholen en boven het veld zweeft een Buizerd die even later neer strijkt op de top van een boom. Na daar enige tijd rondgekeken te hebben duikt de vogel, doet iets onduidelijks in het gras, vliegt weer op en verdwijnt in het bos. Terwijl wij zo rondkijken worden we zelf ook bekeken en wel door een tweetal reeën die aan de overkant langs de bosrand staan. Deze Vogelweide heeft ons verder niets meer te bieden dan het luidruchtige gekwaak van een aantal kikkers in een klein poeltje en wij vervolgen daarom onze weg richting parkeerplaats door een afwisselend landschap. Onderweg worden nog wat zangvogels gehoord zoals Winterkoning, Boomkruiper, Zwartkop, Boomklever, Putter en Vink.

Ter afsluiting van deze mooie dag brengen we nog even een bezoek aan het bezoekerscentrum bij de Tenellapas waarna we afscheid van elkaar nemen en de terugtocht naar Castricum aanvaard wordt waar we volgens plan rond 16.00 uur aankomen.

Met dank aan Huub voor de leiding en zijn deskundige toelichtingen.

WAARNEMINGEN IN HET WERKGEBIED

Hanno Pet

Dit waarnemingenoverzicht beslaat de periode van 1 juli t/m 30 september 2008. Het is gebaseerd op gegevens uit waarnemingen.nl. De soorten uit categorie zeer zeldzaam (4) en zeldzaam (3) zijn zondermeer opgenomen. Daarnaast zijn de soorten uit de categorie vrij algemeen (2) die ook op de SOVON BSP lijst staan, verwerkt.

De soorten, uit de categorie vrij algemeen (2), die op deze manier niet in dit overzicht terecht zijn gekomen maar wel zijn waargenomen tussen 1 juli en 30 september 2008 zijn Roodkeelduiker, Geoorde Fuut, Grauwe Pijlstormvogel, Jan-van-gent, Roerdomp, Lepelaar, Zomertaling, Wespendif, Blauwe Kiekendif, Havik, Boomvalk, Patrijs, Kleine Plevier, Zilverplevier, Kanoet, Drieteenstrandloper, Kemphaan, Rosse Grutto, Regenwulp, Zwarte Ruiter, Groenpootruiter, Witgat, Bosruiter, Oeverloper, Kleine Jager, Dwergmeeuw, Drieteenmeeuw, Grote Stern, Dwergstern, Zwarte Stern, Zeekoet, Zomertortel, Kerkuil, Bosuil, Ransuil, Groene Specht, Boomleeuwerik, Oeverpieper, Grote Gele Kwikstaart, Nachtegaal, Blauwborst, Paapje, Roodborstapuit, Tapuit, Sprinkhaanzanger, Bosrietzanger, Vuurgoudhaan, Grauwe Vliegenvanger, Bonte Vliegenvanger, Baardman, Kruisbek, Goudvink. Op zich allemaal heel leuke waarnemingen, maar de Winterkoning is te klein om al die waarnemingen te verwerken. Ik verwijs u graag naar <http://www.waarneming.nl> om de waarnemingen van deze soorten op te zoeken.

De beoordeelsoorten van de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA) zitten allemaal in categorie 3 of 4 en zijn dus allemaal opgenomen in dit overzicht, zie <http://www.dutchbirding.nl> .

Van de volgende waarnemers zijn waarnemingen in dit overzicht verwerkt, AJ = A Jonk, AdJ = Arend de Jong, AvR = August van Rijn, AvdW = Anne van der Wal, BLaG = Bas Lagerveld, BtK = Bram tK, CSR = CS Roselaar, DD = Dick Dekker, ER = Eichhorn Rosemarie, FidB = Frank in den Bosch, GKe = Gerard Kenter, HC = Helen Commandeur, HL = Henk Levering, HRo = Hennie Roode, HSch = Hans Schekkerman, HvdL = Henk van der Leest, IK = Ineke Kempenaar, JG = Jaap Groenhof, JH = Joop Hotting, JHe = Joost Heeremans, JHu = Joke Huijser, JS = Jan Stok, JStu = Johan Stuart, JWD = Jan Willem Dekker, JvOn = Johan van Onna, KdJa = Klaas

de Jong, LB = Lars Buckx, LBr = Lonnie Bregman, LH = Leo Heemskerk, LK = Luc Knijnsberg, LP = Luuk Punt, MBro = Matthijs Broere, MHo = Maarten Hotting, MR = Mark Res, NJH = N.J. Hollenberg, PJ = Pim Julsing, PM = Peter Mol, PR = Paul Ruiters, RDe = Ria Deen, RS = Rien Slings, RSI = Ronald Slingerland, RSt = Robert Stoker, SvW = Sjoerd van Wierst, TK = Ton Lakeman, VRSCAS = Vinkenbaan Castricum, VWGMKL = Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland, VWGZstrk = VWG Zaanstreek.

Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekende.

De statistieken:

Jaar	Maand	Aantal Maanden	Aantal waarnemers	Aantal waarn. ingevoerd	Aantal waarn. in dit overzicht
2005	16/05 - 15/08	3	34	88	88
2005	16/08 - 15/11	3	42	172	172
05-06	16/11 - 31/01	2,5	36	189	189
2006	01/02 - 31/03	2	43	185	185
2006	01/04 - 30/06	3	55	263	263
2006	01/07 - 31/10	4	55	181	181
06-07	01/11 - 31/01	3	48	222	222
2007	01/02 - 15/04	2,5	53	258	258
2007	16/04 - 15/07	3	56	213	213
2007	16/07 - 15/10	3	47	193	193
07-08	16/10 - 15/01	3	60	341	341
2008	01/01 - 31/03	(Nog) geen overzicht gemaakt			
2008	01/04 - 30/06	3	65	857 (2 t/m 4)	143
2008	01/07 - 30/09	3	48	784 (1 t/m 4)	109 (2 (BSP), 3 en 4)

Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht mail dan naar webmaster@vwgmidden-kennemerland.nl of bel me op 0251-679950.

Wilt u ook uw waarnemingen invoeren kijk dan op <http://www.vwgmidden-kennemerland.nl> om bij de belangrijke onderdelen van <http://www.waarneming.nl> te komen voor wat betreft onze vogelwerkgroep. Of kijk direct op <http://vwgmidden-kennemerland.waarneming.nl/index.php>.

Grote Aalscholver *Phalacrocorax carbo carbo*

9-09 LH 1 IJmuiden – Haven, er zaten vier Aalscholvers waarvan er één duidelijk groter. Een opvallend verschil. Keel zag er goed uit maar iets te ver weg en geen scoop bij me.

Kleine Zilverreiger *Egretta garzetta*

23-08 DD 1 Limmen
24-08 DD 1 Limmen, zat in weiland ten oosten van Limmen
30-08 DD 1 Limmen, al een week in het Oosterveld, Limmen

Grote Zilverreiger *Casmerodius albus*

17-08 DD 1 Limmen, vloog rond in Limmerpolder

Zwarte Ooievaar *Ciconia nigra*

30-07 VWGMKL 1 Castricum, HSch, vogel vloog laag over bebouwde kom
30-07 HL 1 Castricum - Centrum
2-08 PM 2 NHD, beide vogels laag om elkaar heen cirkelend, geheel zwarte bovenzijde en zwarte vleugels waren goed te zien, net als de rode snavels

Ooievaar *Ciconia ciconia*

4-07 MR 3 Uitgeest (bebouwde kom)
4-07 HvdL 2 De Grote Ven
4-07 LH 1 Uitgeest (bebouwde kom)
5-07 MR 1 Uitgeest (bebouwde kom)
9-07 HRo 2 De Grote Ven

Casarca *Tadorna ferruginea*

17-07 LB 1 IJmuiden
17-08 DD 2 Limmen, zaten in Limmerpolder Oosterveld

Grote Tafeleend *Aythya valisineria*

- 22-08 HSch 1 NHD – Hoefijzermeer, adulte man in eclipskleed. Geen handpen projectie, dus in vleugelrui zit er kennelijk al even
- 23-08 TK 1 NHD - Hoefijzermeer, weer thuis
- 23-08 LH 1 NHD - Hoefijzermeer
- 30-08 LP 1 NHD - Hoefijzermeer
- 31-08 CSR 1 NHD - Hoefijzermeer
- 4-09 AvdW 1 NHD - Hoefijzermeer, leek ca 10 tot 15 % groter dan de andere aanwezige Tafeleenden. Bovendien iets lichter; kan ook door een andere invalshoek komen; snavel donker.
- 20-09 JHe 1 NHD - Hoefijzermeer
- 21-09 ER 1 NHD - Hoefijzermeer, was druk aan het duiken voor de vogelhut. Geen andere (Tafel)eenden in de buurt. Zwarte lange snavel, goed te zien, onderscheiden hem onmiskenbaar van gewone Tafeleend. Rug gedeeltelijk grijs, gedeeltelijk wit. Roodbruine hals en kop, kruin en nek veel donkerder. Gloeiend rood oog. Zeker 1/2 uur geobserveerd. Toen ik wegging was de canvasback er nog.
- 28-09 CSR 1 NHD – Hoefijzermeer, lijkt in vleugelrui te zijn: ik zag in rust geen slagpennetoppen
- 29-09 AvR 1 NHD – Hoefijzermeer, samen met normale Tafeleenden en Krakeenden

Zwarte Wouw *Milvus migrans*

- 26-07 JS 1 NHD, bij ontdekking laag boven het bos. Opschroevend en uit oog verloren. Medewaarnemers: Arjen Dekker, Jos Vroege, Kees Klaij en Klaas Dekkers

Rode Wouw *Milvus milvus*

- 18-09 MR 1 Zuider Nollen

Zeearend *Haliaeetus albicilla*

- 30-07 AJ 1 NHD - Egmond Binnen
- 31-07 HL 1 Zweefvliegveld, Henk Levering en Walter Beentjes, onvolwassen vogel, bleef een beetje in de buurt vliegen
- 31-07 RS 1 Heemskerk - Duingebied, staart was donker, dus geen adult, vloog naar ZW

Visarend *Pandion haliaetus*

- 19-08 IK 1 NHD - Egmond Binnen, opvliegend heldere tekening
- 19-08 IK 1 NHD - Doornvlak, kwam opvliegend uit de vallei, enorme vleugels. Geen geluid erbij.
- 19-08 IK 1 NHD - Egmond Binnen
- 12-09 CSR 2 NHD - Hoefijzermeer, 1 resoluut naar zuid in lijntje Bruine Kiekendieven om 13.00, een ander vanuit NO even biddend boven Hoefijzermeer rond 13.30 en door naar zuid-oost
- 12-09 VRSCAS 1 Ringstation Castricum
- 15-09 LK 1 Ringstation Castricum
- 16-09 AdJ 1 NHD - Infiltratiegebied
- 19-09 HvdL 1 NHD, na een paar vergeefse duiken vloog vogel door richting zuid

Roodpootvalk *Falco vespertinus*

- 18-09 MR 1 NHD - Infiltratiegebied, ik voer de vogel maar even in als onzeker daar ik nooit een onvolwassen vogel gezien heb! Vogel had na verhouding korte vleugels en lange staart t.o.v. Boomvalk, aan het einde bovenkant van de staart had de vogel in ieder geval zeker een witte rand lopen die duidelijk te zien was. Als dit een kenmerk is die alleen van toepassing kan zijn op een juv. Roodpootvalk en niet op een juv. Boomvalk dan was het een zekere Roodpootvalk! Commentaar is welkom.
- 23-09 AdJ 1 NHD – Infiltratiegebied, goed zittend op de rug kunnen zien duidelijk geschubde tekening. In de vlucht ook even biddend waargenomen.

Smelleken *Falco columbarius*

- 15-09 LK 1 Ringstation Castricum

Slechtvalk *Falco peregrinus*

- 17-08 MR 1 Heemskerk - Duingebied, juv. vrouwtje jagend
- 31-08 DD 1 Limmen, probeerde groep wulpen op de vleugels te krijgen door meerdere schijn aanvallen, enkelen die om hoog gingen werden bijna gepakt, even later probeerde hij of zij het zelfde met wat eenden en dat in het Oosterveld in Limmen
- 31-08 DD 1 Limmen, Oosterveld Limmen
- 31-08 DD 1 Castricum, Oosterveld Limmen

Porseleinhoen *Porzana porzana*

30-08 LP 1 Ringstation Castricum

Kraanvogel *Grus grus*

13-09 VWGMKL 17 Bakkum, zeer hoog een groep van 17 van NO naar ZW waarnemer Rineke Oskam

Middelste Jager *Stercorarius pomarinus*

9-08 HSch 1 Castricum - Strand / Noordzee, vermoedelijk man lange, staartlepels en geen borstband

Vorkstaartmeeuw *Xema sabini*

8-09 VWGMKL 1 Castricum - Strand / Noordzee, juv. vogel vloog niet ver achter de branding langs richting Zuid

IJsvogel *Alcedo atthis*

11-07 JHu 1 NHD – Hoefijzermeer, hij kwam even op de tak voor het Boetje poseren

22-07 LBr 2 NHD - Karpervijver

5-08 JHu 1 NHD - Hoefijzermeer

7-08 FidB 1 NHD - Hoefijzermeer

7-08 VWGZstrk 1 Hempolder - Vogelkijkhut, Onno Steendam

9-08 FidB 1 NHD - Vogelkijkhut Winterkoning

13-08 RSI 1 Heemskerk - Duingebied

14-08 RSI 1 NHD - Vogelkijkhut Winterkoning

14-08 LK 1 Heemskerk - Duingebied

15-08 RSI 1 Castricum - Geversduin

17-08 JWD 1 NHD - Hoefijzermeer, ring om rechter poot

23-08 BtK 1 NHD - Vogelkijkhut Winterkoning, driemaal biddend voor de hut. Met M

30-08 LP 1 Ringstation Castricum

31-08 NJH 1 NHD - Hoefijzermeer

1-09 FidB 1 NHD - Hoefijzermeer

4-09 AvdW 1 NHD - Hoefijzermeer

4-09 FidB 1 NHD - Hoefijzermeer

13-09 RSt 1 NHD - Hoefijzermeer

13-09 RDe 1 NHD - Hoefijzermeer

16-09 JStu 1 Heemskerk (gemeente)

16-09 DD 1 Limmerpolder

16-09 SvW 1 Uitgeesterbroekpolder

19-09	HvdL	2	NHD
19-09	JWD	1	NHD - Hoefijzermeer
20-09	DD	1	Limmerpolder
20-09	DD	1	Limmen
20-09	MHo	1	IJmuiden - Haven
20-09	JH	1	IJmuiden - Haven
21-09	JG	1	Zuider Nollen
26-09	KdJa	1	Castricum (gemeente), vanuit de trein op grote betonnen paal naast het spoor. Verrassend dat ie niet wegvloog!
26-09	LK Bakkum	1	Castricum – Zeeweg in sloot westkant, Camping
29-09	JvOn	1	Noordbroekpolder

Draaihals *Jynx torquilla*

30-08	LP	1	Ringstation Castricum, wat een vogel! Zie ook: http://vogelverslagen.web-log.nl/
31-08	HC	1	Castricum - Geversduin
28-09	PR	1	Zuider Nollen, leek enigszins 5 Roodborstta- puitjes te achtervolgen. Zat een aantal keer in de top van struikje.
28-09	CSR	1	Zuider Nollen, even in top struik rustend, daarna erin duikend
28-09	GKe	1	Zuider Nollen

Grote Pieper *Anthus richardi*

28-09	CSR	1	Zuider Nollen, al geheel doorgeruid naar adult kleed, even luid roepend in top struik, daarna door naar NO
28-09	PR	1	Zuider Nollen, roep gehoord. Zelfde ex. als waargenomen door CS Roselaar.

Duinpieper *Anthus campestris*

31-08	VRSCAS	1	Ringstation Castricum
-------	--------	---	-----------------------

Rouwkwikstaart *Motacilla yarrellii*

22-08	RSI	1	Castricum - Plasjes N203
-------	-----	---	--------------------------

Noordse Nachtegaal *Luscinia luscinia*

31-08	VRSCAS	1	Ringstation Castricum
31-08	CSR	1	Zuider Nollen, AJ van Loon/VRS Castricum, pijl is plaats van neerstrijken

Waterrietzanger *Acrocephalus paludicola*

- 31-07 VRSCAS 1 Ringstation Castricum
16-08 VRSCAS 3 Ringstation Castricum
22-09 VRSCAS 1 Ringstation Castricum, voor foto zie
<http://www.dutchbirding.nl/pics/pictures.php?page=1&id=5726>

Veldrietzanger *Acrocephalus agricola*

- 13-09 VRSCAS 1 Ringstation Castricum

Sperwergrasmus *Sylvia nisoria*

- 30-08 LP 1 Ringstation Castricum, schitterend beest! Zie
ook: <http://vogelverslagen.web-log.nl/>

Bladkoning *Phylloscopus inornatus*

- 23-09 VRSCAS 2 Ringstation Castricum
24-09 VRSCAS 1 Ringstation Castricum
24-09 BLag 1 Velsen (gemeente) , pijl staat exact.
25-09 VRSCAS 6 Ringstation Castricum
27-09 MBro 1 NHD, locatie bij benadering, exacte plek weet ik
niet terug te vinden.

Klapekster *Lanius excubitor*

- 28-09 TK 1 NHD - Doornvlak

Bonte Kraai *Corvus cornix*

- 3-09 FidB 1 Heemskerk - Duingebied

Europese Kanarie *Serinus serinus*

- 27-09 VRSCAS 1 Ringstation Castricum

Roodmus *Carpodacus erythrinus*

- 1-07 PJ 1 NHD - Infiltratiegebied, slechts tweemaal
gehoord, waarvan één keer zeer overtuigend. De vogel roept dus
niet fanatiek, het was echter al wat later op de ochtend. Ik schat al
na 10.30 uur. De pijl staat exact.

Ortolaan *Emberiza hortulana*

- 30-08 LH 1 Ringstation Castricum, kort aanwezig
30-08 VRSCAS 1 Ringstation Castricum, ook even zittend

LEZINGEN & EXCURSIES – 1^e kwartaal 2009

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in ‘de Hoep’ - vol is vol ! Kom dus ruim op tijd !

Zaterdag 17 januari 2009: exc. Oostvaardersplassen

Excursieleider: Jan Castricum

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca.16.00 uur.

Dinsdag 20 januari 2009: dialezing over het volgen van gezenderde vogels

Spreker: Hans Schekkerman

PWN bezoekerscentrum “de Hoep”: 20.00 uur.

Zondag 15 februari 2009: exc. Zuidpier IJmuiden en Kennemermeer

Excursieleider: Hans Kuperus

Vertrek station Castricum: 8.30 uur; tot ca. 14 uur.

Woensdag 18 februari 2009: dialezing “IJsvogels”

Spreker: Jelle Harder

PWN bezoekerscentrum “de Hoep”; 20.00 uur.

Zondag 22 maart 2009: exc. “Vroege zangvogels” oud landgoedbos; Leyduin, Vinkenduin en Woestduin

Excursieleider: Huub Huneke.

Vertrek stat. Castricum 7.00 uur, stat. Beverwijk 7.15 uur; tot ca. 14.00 uur.

Vrijdag 24 april – zondag 26 april 2009: weekendexc. ‘Omgeving Salland’

Excursieleider: Huub Huneke.

zie stukje hieronder.

Noteer ook deze (voorlopige) data (2009) alvast in uw agenda:

Za. 11 april Excursie De Woude

Di. 14 april Algemene Ledenvergadering (aanvang 19.30 uur !)

Zo. 3 mei Excursie Zwanewater

Za.16 mei Dagexcursie Texel

Voorjaarsweekend omgeving Salland, vanaf vrijdagmiddag 24 t/m zondag 26 april

In dit vroege voorjaarsweekend bezoeken we (o.a.) de volgende gebieden:

- Nationaal Park ‘Sallandse Heuvelrug’. Een prachtig heide/bosgebied, en het enige gebied in Nederland met een levensvatbare Korhoenderpopulatie. In de baltperiode (maart-april) verzamelen de hanen zich vroeg in de morgen op de gemeenschappelijke ‘bolderplaatsen’.
- Engbertsdijkvenen (Twente). Een uitgestrekt, grotendeels vergraven, hoogveengebied met heideterreinen en vennen. Gepoogd wordt de veenvorming weer op gang te brengen. Een gebied met veel trek- en broedvogelsoorten.
- Duursche Waard. IJsseluitwaarden tussen Olst en Wijhe.

We verblijven in ‘Stayokay’ te Nijverdal. Het maximum aantal deelnemers is 16. De totale kosten (logies, maaltijden, km-vergoeding, voorbereiding) zullen rond de € 140,- liggen. Deelnemers worden vrijdagmiddag verwacht, zondag in de vooravond zijn we weer thuis.

Aanmelding kan plaatsvinden vanaf 10 januari tot uiterlijk 26 januari, bij Renie van der Werf (via 072-5337078 of ‘renie.vanderwerf@planet.nl’). Deelname is definitief na storting van € 50 op Postbank 1962557 t.n.v. R.P. van der Werf, Heiloo.

Wijzigingen Ledenbestand

De volgende nieuwe leden hebben zich aangemeld:

Dhr. R. Stoker	Weverskwartier 92	1967 JB Heemskerk
Dhr.J.Heeremans	Renddorppark 4	1963 AM Heemskerk
Dhr.M. de Heus	Leo Toepoelstraat	2901 PN Castricum
Mw.J.Huijser	Horstenburgstraat 26	1713 JN Obdam
Mw.R Deen	Horstenburgstraat 45	1713 JK Obdam
Mw.W.Doorn	Grutto 23	1713 TV Obdam
Dhr. V.van Roemburg	Korte Cieweg 56	1901 DX Castricum
Dhr.P.Schinkelshoek	Walingstuin 33	1902 BB Castricum
Dhr. P. van der Linden	Ruysdaelstraat 140	1964 RR Heemskerk